

HUOLENPIDON PIIRIT

Contents

1. Tekijöiden tervehdys
2. Ohjelma
3. Esiintyjät
4. Luettavaa
5. Missä ja miten vaikuttaa
6. Tila: virkatut pitsipeitot
7. Muistiinpanoja
8. Työryhmä

SPHERES OF CARE

Elämme moninaisten kriisien ympäröimänä. Emotionaaliset, sosiaaliset, ekologiset ja taloudelliset romahdukset seuraavat toisiaan ja todistamme tuhoavaa politiikkaa ja toimintaa, joka kärjistää kriisejä entisestään. Voisiko kriiseihin vastata myös huolenpidolla?

Lontoolaislähtöisen **the Care Collectiven** kirjoittama *The Care Manifesto. The Politics of Interdependence* tutkailee ajatusta asettamalla huolenpidon kaiken elämän järjestämisen keskiöön. Kollektiivin mukaan on välttämätöntä laajentaa ymmärrystä huolenpidon politiikasta. Huolenpidon ei tulisi ulottua vain toisiin ihmisiin ja heidän fyysisten ja emotionaalisten tarpeidensa täyttämiseen, vaan se tulisi nähdä pysyvänä sosiaalisena kapasiteettina huolehtia kaikesta ihmiselämästä ja ihmistä laajemmasta elämästä. Manifestissa huolenpito tarkoittaaakin ihmisten yksilöllistä ja yhteisöllistä kykyä tarjota poliittiset, sosiaaliset, materiaaliset ja emotionaaliset olosuhteet, joissa mahdollisimman suuri määrä ihmisiä ja muita eliöitä, koko planeetta mukaan lukien, voi kukoistaa.

Ympäristöaktivisti ja rauhanpuolustaja **Satish Kumar** jakaa huolenpidon kohteet kolmeen piiriin. Hänen mukaansa sielun, yhteiskunnan ja maan hyvinvointi ovat toisistaan riippuvaisia: jos haluaa edistää yhtä, tulee pitää huolta myös kahdesta muusta. Tämä kolminaisuus tuntuu lähestyttävältä, sillä meillä on kokemuksia huolenpidon puutteesta tai murenemisestä kaikilla kolmella tasolla.

*Aliisa:

Olen havainnut hoivatyhjiöitä mun yhteisöissä ja ihmissuhteissa: ihan kuin ei osattaisi tai haluttaisi hoivata itseämme ja muita. Oon todistanut mun sairaanhoitajaisän ja varhaiskasvatustajaiskon turhautumista ja alkanut hahmottaa, että systemaattisessa aliresursoinnissa on kyse syvälle iskostuneesta ajatusmallista: hoivaaminen ei ole pätevyyttä. Oon elänyt koko aikuiselämäni ilmastomuutoksen ja luontokadon värittämässä maailmassa, ja oon alkanut ajatella, että yksi syy niihin on myötätunnon ja ymmärryksen puute moninaisia elämänmuotoja kohtaan. Huolenpitoa ei ole tarpeeksi tai se ei ulotu kaikkialle.

*Samuli:

Itseäni on auttanut sen tajuaminen että minun olemassaoloni on riippuvainen muiden olemassaolosta; niin muiden ihmisten, kuin laajemmin koko elonkehän olemassaolosta. Tämä havahtuminen keskinäisolemiseen on herättänyt myös tarpeen toimintaan; sosiaaliseen ja ekologiseen huolenpitoon, jossa välitän myös muusta ja muista kuin itsestä. Huolenpito on myös nostattanut ymmärryksen omasta toimijuudesta. Että minulla voi olla aktiivinen rooli tässä maailmassa ja sen luomisessa. Minä voin pyrkiä muokkaamaan toimintaani ja maailmaa hoivaavammaksi. Voin pyrkiä huolenpitoon, joka ei rajoitu vain minun omaan elämäni, vaan suuntautuu ulospäin yhteiskuntaan ja lopulta koko biosfääriin asti. Olemmehan kaikki saman elonkehän pieniä osaisia.

Meillä on selkeä kuva siitä, mistä unelmoimme: tahdomme kehittää hoivaavampaa suhtautumista itseämme ja kaikenlaisia toisia kohtaan, uskomme hoivaavamman yhteiskunnan ja instituutioiden mahdollisuuteen ja toivomme, että ihmiset pystyvät parempaan lajiväliseen hoivaan. Jos alkaisimme järjestää elämiämme huolenpidon ympärille tässä ja nyt, miltä se näyttäisi?

Huolenpidon piirit -tapahtuman aihe tuntuu lupaukselta osallistujille: täällä sinusta pidetään huolta. Osallistujien tarpeiden huomioiminen - eli heistä huolen pitäminen - on tuotantoprosessissa merkinnyt konkreettisia valintoja: käyttäkö budjettia graafisen suunnittelijan palkkaan ja viimeistellyn printtimateriaalin tuottamiseen, tai palkata tulkki, jotta tapahtuma on aidosti kaksikielinen? Tapahtuman tekeminen huolenpidon näkökulmasta onkin ohjannut meitä priorisoimaan esitystaiteen kontekstissa tavanomaisesta poikkeavia asioita. Huolenpidon kääntyminen resurssikysymykseksi tuottaa myös epämukavia vastakkainasetteluita. Onko tärkeämpää tarjota osallistujille ruokaa vai dokumentoida tapahtuma huolellisesti? Valintojen tekeminen tuntuu ristiriitaiselta: jos kerran lupautuu pitämään osallistujista huolta, on vaikeaa sanoa "mutta vain tämän verran".

Tapahtumaa luodessamme tavoitteenamme on ollut harjoittaa työkuultuuria, jossa pitäisimme itsestämme ja toisistamme parempaa huolta. Olisihan aivan paradoksaalista tehdä työtä huolenpito-aiheen parissa itsen tai toisten tarpeita ohittaen, saati ketään riistäen. Käytännössä tämä on tarkoittanut ajan omistamista tarpeista ja kokemuksista puhumiseen. Useimmiten keskustelut ovat olleet valaisevia ja niistä on seurannut muutoksia todo-listoihin ja prioriteetteihin.

Niin omien kuin toisten voimavarojen ylikulutusta tapahtuu tästä huolimatta. Jopa niin tiuhaan, että meille on kehittynyt vitsi: "Terveisiä vaan huolenpidon piireistä!" Työskentelyssäme tämä heitto seuraa jokaista ehdotusta tai oivallusta, josta käy ilmi esimerkiksi uupumus, kehnot työehdot tai liian pienellä korvauksella työn tekeminen tai teettäminen. Läppä on toiminut hyvänä väliintulona: nyt vaikuttaa kestävämmältä, mietitäänpäs uudestaan. Usein kestävämmiin tilanteisiin ei kuitenkaan näytkä ratkaisua. Käytännössä niin tapahtuman osallistujista kuin sen esiintyjistä huolta pitävän tapahtuman tuottaminen on nimittäin osoittautunut niin vastuulliseksi työksi, että itsestä ja työryhmän sisällä toisistamme huolenpito siinä sivussa on vaikeaa. Kuka pitää huolenpitäjistä huolta?

Samuli:

Esseisti **Katri Kiukas** sanoo, että: "Elämme talousjärjestelmässä, joka hyötyy kodeissa ja muualla tehdystä ilmaisesta hoivatyöstä sekä siitä, että hoiva pysyy näkymättömissä, halpana tai ilmaisena. Kapitalistisen palkkatyöyhteiskunnan rakenteet kannustavat ihmisiä hoivaamisen sijaan kilpailemaan ja tekevät samalla elämän hoivaajille ja hoivattaville vaikeaksi." Hoivatyö lasten kanssa on raskasta sekä henkisesti että fyysisesti. Usein nousee kysymys: mistä ammentaa voimavaroja hoivaan, kun tuntuu että kaikki resurssit on jo käytetty? Toisaalta vanhemmaksi tulon jälkeen oma

olemassaoloni ei ole enää ainoa merkityksellinen asia maailmassa. Se on juurruttanut minut. Pahimmat yksilölliset taipumukset ovat tasaantuneet, nyt kun toisen elollisen olennon tarpeet ovat tulleet halujeni tielle.

Aliisa:

Huolenpidon piirejä suunnitellessani olen tarkastellut, miten hoivavastuut jakautuvat. Tässä yhteiskunnassa hoivaa tarvitsevien hoivavastuuta on jaettu institutionaalisella tasolla eri toimijoille: Vastuu lasten hoivasta on vanhemmilla, lastenhoitajilla ja varhaiskasvattajilla. Vastuu vammaisten ja vanhusten hoivasta on hoitajilla tai omaisilla. Ja valtaosa näissä asemissa olevista on nainen. Kenelle yhteiskunnassa kuuluu hoivavastuu maasta? Pieni joukko viljelijöitä on ottanut tätä vastuuta omatoimisesti ja vapaaehtoisesti ryhtymällä harjoittamaan uudistavaa maataloutta. Se ei kuitenkaan ole velvollisuus, jota yhteiskunta tai kulttuuri vaatii. Siihen ei toistaiseksi kannusteta, eikä siinä tueta, kuten vaikkapa vanhemmuuden kohdalla.

Huolenpidon piirit ei ole syntynyt tyhjiössä. Meitä edeltää koko joukko toimijoita, ajattelijoita, kirjoittajia ja projekteja, jotka ovat innoittaneet ja tukenet tapahtuman ideointia ja toteuttamista. Meitä on innoittanut **Martin Luther King Jr:n** holistinen ajattelu ja toiminta kansalaisoikeusliikkeen hyväksi. Mielessämme ovat myös **Rachel Carsonin** kaltaiset varhaiset ympäristöadvokaatit sekä **Murray Bookchin**, joka pyrki yhdistämään ympäristö- ja kansalaisoikeusliikkeen päämäärät yhdeksi kokonaisuudeksi. Tahdomme lisäksi nostaa esiin vuosina 1968-1972 säännöllisesti ilmestyneen vastakulttuurilehden, **The Whole Earth Catalogin**, jolle tapahtumamme visuaalinen ilme tekee kunniaa. Lehdessä esitettiin unelmia ja visioita maaplaneetan, ei-inhimillisen ja inhimillisen elämän sekä teknologian harmonisesta yhteensovittamisesta mm. kuvien ja tekstien muodossa.

Tahdomme välittää kunnioituksemme kaikille, jotka eivät osallistuneet tähän tapahtumaan mielenkiinnostaan huolimatta. Ehkä oli tarpeellista, tai yksinkertaisesti välttämätöntä, huolehtia itsestään tai jostakusta toisesta juuri nyt. Haluamme kiittää kaikkia, jotka näkivät vaivaa löytääkseen kantajan omille hoivavastuilleen tämän tapahtuman ajaksi. Kiitos, että jakoitte tehdä tarvittavat järjestelyt. Ja haluamme toivottaa lämpimästi tervetulleeksi kaikki, jotka ovat täällä läsnä tänään. Te tuotte merkityksen kaikelle sille työlle, joka tämän tapahtuman eteen on tehty.

Aliisa & Samuli

Ohjelma

Koko päivän

itse

Sannu Vaarala: Meren voima, Earthy forms, Juuret - metsän peitto, Elämänpuu (2020-2023)

Useita tekijöitä: virkatut päiväpeitot esitysalue (1970-2019)

2.

13:00-13:25
(25 min)

Tervetuliaissanat & johdatus päivään

Vetäjät: Samuli Laine & Aliisa Talja

Osallistujien toiminta: kuunteleminen, kokeminen ja havainnointi

13:25-13:40
(25 min)

Ohjelma 1: Kahdeksan lempeää kohtaamista: kehoielen hellyysharjoite

Introspektioon ja itsestä huolehtimiseen keskittyvä harjoite. Toteutetaan itsenäisesti vetäjien ohjeiden mukaisesti.

Vetäjä: Aliisa Talja

Osallistujien toiminta: kuunteleminen, mielikuvittelu, oman kehon tunnustelu

13:40-14:00
(20 min)

Ohjelma 2: Mitä tarkoitamme kun puhumme itsen huolenpidosta?

Puheenvuoro, joka kontekstualisoi itsen huolenpidon moninaisten kriisien, myöhäiskapitalismin ja uusliberalismin värittämässä maailmassa.

Puhujat: Samuli Laine & Aliisa Talja

Osallistujien toiminta: kuunteleminen

14:00-14:10
(45 min)

Ohjelma 3: Huolenpito, jota annan - huolenpito, jota vastaanotan

Fasilitoitu reflektio huolenpidosta omassa elämässä.

Fasilitaattorit: Samuli Laine & Aliisa Talja

Osallistujien toiminta: itsenäinen reflektio, haluttaessa muistiinpanojen kirjoitus

14:10-14:20
(10 min)

Tauko

yhteiskunta

14:20-14:40 Ohjelma 4: Keitä täällä on ja mistä me pidämme huolta?

(20 min)

Esittelykierros kaikkien osallistujien kanssa. Jaamme vuorotellen, mitä kirjoitimme nimilappuihimme saapuessamme tapahtumaan.

Fasilitaattorit: Samuli Laine & Aliisa Talja

Osallistujien toiminta: Oman nimilapun ääneen lukeminen ja toisten kuunteleminen

14:40-15:25 Ohjelma 5: Feministinen talous, hoiva ja yhteiskunnallinen muutos

(45 min)

Puheenvuoro.

Puhuja: Hanna Ylöstalo, Yhteiskuntatieteiden tohtori, sosiologia

Osallistujien toiminta: Kuunteleminen, mahdollisuus kysyä kysymyksiä

15:25-15:55 Ohjelma 6: Kolme kävelyharjoitusta

(30 min)

Osa 1: Yhteisöjä, kävellen

Kevyt tilallinen, sosiaalinen ja fyysinen harjoite, jossa liikumme tilassa kävellen ja noudatamme ohjeita.

Vetäjä: Aliisa Talja

Osallistujien toiminta: Käveleminen, kuunteleminen, ohjeiden noudattaminen, kokeminen

Osa 2: Huolenpito, jota annan - huolenpito, jota vastaanotan II

Fasilitoitu reflektio yhteisestä, yhteisöllisestä tai yhteiskunnallisesta huolenpidosta omassa elämässä.

Fasilitaattorit: Samuli Laine & Aliisa Talja

Osallistujien toiminta: Käveleminen, kuunteleminen, reflektointi

Osa 3: Jakamiskävely

Kävely parin kanssa, kuunnellaan ja jaetaan vuorotellen ajatuksia osuuksista 1 ja 2.

Fasilitaattorit: Samuli Laine & Aliisa Talja

Osallistujien toiminta: Käveleminen, kuunteleminen, puhuminen

15:55- 16:55 Ruokailu

(60 min)

maa

17:00-18:00
(60 min)

**Ohjelma 7: Maanviljely vai maan viljely?
Näkökulmia kestävään maatalouteen**

Puheenvuoro ja keskustelu.

Puhuja: Aleksis Kyrö, maanviljelijä, MTK-
luottamusmies

Osallistujien toiminta: Kuunteleminen,
mahdollisuus kysyä kysymyksiä

18:00-18:10
(10min)

Tauko

18:10-18:40
(30min)

Ohjelma 8: Materiaa, suhteita

*Yhteisesti toteutettava harjoite. Osuudessa kosketaan
multaa ja viljaa.*

Vetäjät: Samuli Laine & Aliisa Talja

Osallistujien toiminta: ohjeiden noudattaminen,
kokeminen

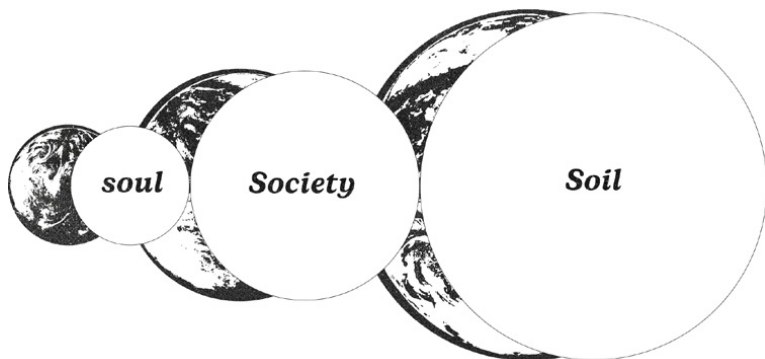
18:40-19:00
(20 min)

Ohjelma 9: Huolenpidon piirit

*Meditatiivinen harjoite, joka pohjautuu buddhalaiseen
rakastavan myötätunnon harjoitukseen, Mettaan.*

Vetäjä: Samuli Laine

Osallistujien toiminta: kuunteleminen,
mielikuvittelu

3. Esintyjät

Aleksis Kyrö

Maanviljelijä, agronomi, MTK- Uudenmaan liiton puheenjohtaja, taiteilija

Tilan päivittäiset askareet hevostilalla, omat kädet savessa tai traktroin ratilla. Tutkittua tietoa kestävästä maataloudesta, ajatuksia tulevaisuudesta. Tulkki kuluttajan ja viljelijän välillä. Kulttuurin tärkeys kaikkialla (culture vs agriculture)

Hanna Ylöstalo

on sukupuolentutkimuksen ja poliittisen sosiologian dosentti. Hän työskentelee sosiologian yliopistonlehtorina Turun yliopistossa. Ylöstalon tutkimusteemat liittyvät etenkin talouden, tasa-arvon, tiedon ja politiikan suhteisiin. Viime vuosina hän on tutkinut erityisesti feministiseen talouteen liittyviä kysymyksiä ja pohtinut hoivan paikkaa taloudessa ja yhteiskunnassa.

Sannu Vaarala

on Rovaniemellä ja Kittilässä työskentelevä pohjoinen tekstiilitaiteilija. Hän on koulutukseltaan yhteiskuntatieteiden maisteri ja käsittelee teoksissaan urbaanin ja luonnon välistä vuoropuhelua, ympäristön ja kulttuurin ajallisia kerroksia sekä ilmiöille annettuja merkityksiä. Taiteellisessa työssä hänelle on tärkeää tutkia muotoja ja pintoja kosketusaistilla. Teostensa materiaalivalinnoissa hän suosii jo olemassa olevia materiaaleja.

Aliisa Talja

on monitaiteilija ja fasilitaattori, joka käsittelee työssään suhteisuuden, läheisyyden ja huolenpidon kysymyksiä. Aliisalla on vuosien kokemus kollektiivisesta toiminnasta, työpajojen järjestämisestä sekä feminististen toimintatapojen tutkimisesta ja kehittämisestä.

Samuli Laine

on skenografi ja esitystaiteilija sekä WAUHAUS-kollektiivin ja Todellisuuden tutkimuskeskuksen jäsen. Samulia on viime vuosina kiinnostanut utopiat, talous ja puutarhanhoito.

WAUHAUS

on Helsingistä käsin toimiva monialainen taidekollektiivi. WAUHAUSin työt asettuvat usein eri taiteenalojen väliin ja voivat tapahtua hyvin erilaisissa tiloissa. Teoksia on nähty niin pienissä black box -teattereissa ja kaupunkitiloissa kuin suurella urheilustadionilla ja Kansallisteatterin päänäyttämöllä. WAUHAUSin jäsenet ovat skenografit **Laura Haapakangas**, ohjaaja **Juni Klein**, skenografi **Samuli Laine**, äänisuunnittelijat **Jussi Matikainen**, koreografi **Jarkko Partanen** ja äänisuunnittelija **Heidi Soidinsalo**.

4. Luettavaa

- ✿ Satish Kumar: *Soil, Soul, Society: A New Trinity For Our Time* (2017) [kirja]
- ✿ Effective Activist: *An Evidence-Based Guide to Progressive Social Change* [zine]

ITSE

- ✿ Activist Trauma Support: *Sustainable Activism & Avoiding Burnout* [flyer]
- ✿ Elina Tervonen: *Lepo ja rauha*, Zeldia Zine 2021 [netti-zine]
- ✿ Meg-John Barker: *HellYeah SelfCare* [zine]
- ✿ Meg-John Barker: *Staying With Our Feelings* [zine]

YHTEISKUNTA

- ☞ Laura Myllymäki: "Sosiologi Hanna Ylöstalo: "Hoivan tarve on poliittinen kysymys ja siihen vastaaminen yhteiskunnan tehtävä" [IMAGE 14.2.2022]
- ☞ Katri Kiukas: "Essee: Kuka hoitaisi minun lastani? Tarvitsemme kulttuurisia malleja hoivan jakamiseen, koska ystäviltä avun pyytäminen on vaikeaa" [IMAGE 27.7.2022]
- ☞ Suvi Salmenniemi & Hanna Ylöstalo: *Everyday utopias and social reproduction* (2023) [research article]
- ☞ Kazu Haga: *Healing Resistance: A Radically Different Response To Harm* (2020) [kirja]
- ☞ The Care Collective: *The Care Manifesto. The Politics of Interdependence* (2020) [kirja]

MAA

- ☞ The Leap Manifesto [nettimanifesti]
- ☞ Krystyna Lewińska & Agnieszka Mędrak: *Farming & Climate: Common Goals, Common Challenges* (2022) [käsikirja]
- ☞ Chaia Heller: *Ecology of everyday life. Rethinking the desire for nature.* (1999) [book]
- ☞ Jenny Odell: *How to do nothing: Resisting the attention economy, luku 5: The ecology of strangers* (2019) [kirja]
- ☞ Jane Palmer: *Traditional knowledge guides protection of planetary health in Finland* (artikkeli) [2022]
- ☞ Robin Wall Kimmerer: *Braiding Sweetgrass: Indigenous wisdom, scientific knowledge and the teachings of plants* (2013) [kirja]
- ☞ Greenpeace: *Metsäaktivistin opas* (Toimittaneet: Mari Vaara ja Juuso Janhunen) (2023) [käsikirja]

Mikä on ongelma?

On mahdotonta vaikuttaa kaikkeen kaikkialla samanaikaisesti. Kannattaakin aloittaa pohtimalla vastauksia seuraaviin kysymyksiin.

Mitkä asiat huolestuttavat minua eniten?

Yhteiskunnallisen vaikuttamisen aloittamiseksi tulee tunnistaa ne asiat, jotka herättävät itsessä voimakkaita tunteita. Nämä voivat olla mitä tahansa demokratian tilasta eläinten kaltoinkohteluun.

Millainen toiminta sopii minulle parhaiten?

On tärkeää miettiä, mitä tahtoo käytännössä tehdä. Esimerkiksi metsien suojeleminen voi olla suoraa toimintaa aina teiden tukkimisesta hakkuukoneiden toiminnan estämiseen. Mutta se voi myös olla tietoisuuden lisäämistä, luontokartoittamista uhanalaisen lajiston tunnistamiseksi tai lobbauksia ja yhteydenottoja päättäjiin. Siksi on hyvä miettiä, millaisesta tekemisestä itse nauttii sekä mitä taitoja itsellä jo on ja miten niitä voisi hyödyntää. Entä mitä uusia taitoja haluaisit oppia?

Kuinka paljon aikaa ja resursseja minulla on?

Kuinka sitoutunut haluat, tai voit olla? Kuinka paljon aikaa ja energiaa voit antaa kansalais-toimintaan tai aktivismiin? Tämä tietysti vaihtelee; toisinaan aikaa ja resursseja on enemmän toisinaan vähemmän.

Mikä yhteisö sopii minulle parhaiten?

Yhteen tuleminen ja yhdessä toimiminen on tutkitusti tehokkain tapa vaikuttaa. Hyvin organisoituneet liikkeet saavat aikaan suurimpia ja pysyvimpiä muutoksia. Siksi kannattaa selvittää, ketkä jo toimivat niiden ongelmien parissa, jotka sinua huolestuttavat ja osallistua heidän toimintaansa. Millaisia järjestöjä, aktivistiryhmiä, poliittisia liikkeitä ja puolueita on olemassa? On myös tärkeää miettiä, missä mittakaavassa tahtoo toimia; haluatko tehdä työtä maailmanlaajuisella, kansallisella, vai paikallisella tasolla? Jos sinulla ei ole mahdollisuutta osallistua järjestäytyneeseen toimintaan, on rahan lahjoittaminen myös helppo ja tehokas tapa mahdollistaa arvojesi mukaista poliittista toimintaa.

Tässä kaksi hakemistoa, joista selata itselle sopivia yhteisöjä. Kannattaa myös etsiä toimijoita internetistä omia intohimoja vastaavilla hakusanoilla.

Suomen järjestöhakemisto:

[https://kansalaisyhteiskunta.](https://kansalaisyhteiskunta.fi/jarjestohakemisto/)

[fi/jarjestohakemisto/](https://kansalaisyhteiskunta.fi/jarjestohakemisto/)

Maailmanlaajuinen

järjestöhakemisto:

<https://www.wango.org/>

6. Tila: virkatut pitsipeitot

Tekijät

Ilta Halme (1919-2011)
Turku
ennen 1980-l.
210x205 cm

Elvi Hätönen
(1920-1998)
Mäntyharju
1970-l.
180x200 cm

Helmi Immonen
(1922-2005)
Kitee
1970-80-l.
180x210 cm

Saara Immonen
(s.1954)
Kitee
1980-l.
188x200 cm

Saara Immonen
(s.1954)
Kitee
1980-l.
183x183 cm

Lilja Kallionpää
(1904-1991)
Ala-Härmä
1970-1980-l.
155x190 cm

Elsa Kontio
(1924-2021)
Raussila, Kouvola
1970-l. alku
172x190 cm

Kirsi Kuusiluoma
Pori
1997
225x188 cm

Liisa (s.1936)
Kuhmoinen
1990-2000-l.
120x240 cm

Merilä
Kempele/Utajärvi
1970-90-l.
225x270

Anneli Mänttari
(1925-2015)
Myllykoski
1979

Eeva Mörsky
(s.1944/-45)
Heinola
215x220 cm

Henna Niemelä
(1922-2014)
Nokia
1980-l.
120x212 cm

Impi Niittynen (1915-
2005)
Salo-Uskela
140x250 cm

Eila J. Perämäki (s.
1948/-49)
Kuortane
1980-l.
160x200 cm

Kaarina Pohjavirta
146x210 cm

Punkero
Häjyluoma, Kurikka
173x194 cm

Rauha Rautiainen
(1910-2005)
Nokia
1980
200x210 cm

Eini Riihiluoma
(1920-2014)
Pori
1980-l.
195x205 cm
Mira Tiihonen (s.
1999/2000)
Kuopio
2019
220x170 cm

Anna Voronkoff
(1924-2021)
Pyhäranta
200x220 cm

Tuntematon
Anjala/Inkeroinen
1970-l.
193x217cm

Tuntematon
148x227 cm

Tuntematon
196x212 cm

Tuntematon
177x177 cm
Tuntematon
230x145 cm

Tuntematon
210x240 cm

Tuntematon
240x135 cm

Tuntematon
240x190 cm

Tuntematon
200x200 cm

Tuntematon
135x210 cm

Tuntematon
235x235 cm

Käsityöt huolenpitona

Eila

Olen tehnyt käsitöitä itselleni ja läheisille. Peitto tehty Etelä-Pohjanmaalla Kuortaneella joskus 1980-luvulla omaan parisänkyyn. Intohimona on olleet kaikki käsityöt virkkaus, neulonta ja kutominen kunnes muistisairaus alkoi vaivata. Ammatikseni työskentelin teollisuusompelijana Tiklaksella Kuortaneella suurimman osan työelämästäni.

Lilja

Peiton tekijä oli isoäitini isäni puolelta, Lilja Kallionpää. Hän asui lähes koko ikänsä Ala-Härmässä, Pohjanmaalla. Hän oli Lotta, kotiäiti, joka oli Härmässä tunnettu pitopalveluleipomusten tekijä. Häneltä tilattiin kakkuja ja leivonnaisia häihin ja hautajaisiin yms juhliin. Lisäksi hän virkkasi lukuisia peittoja, verhoja, kappoja ja pöytäliinoja sukulaisille ja tuttaville. Muistan hänet työteliäänä kotihengettärenä, jolla oli aina jokin virkkuutyö meneillään. Se oli hänelle mieluisinta vapaa-ajan viettoa vastapainona kotiaskareille.

Mummini oli tyypillinen aikansa naishahmo, joka oli tottunut fyysiseen työhön. Hän oli koko ajan liikkeessä, siivoamassa, kuokkimassa maata, leipomassa tai laittamassa ruokaa. Tyypillinen esimerkki huolehtivaisesta mummistani oli sekin, että kun isäni aloitti opiskelut Helsingissä, mummi lähetti hänelle paketteja viikoittain, joissa oli leipää, voita, hilloja, karjalanpiirakoita, puhtaita lakanoitakin. Mummi piti huolta omistaan matkankin takaa.

Mummini virkkasi ainakin 1970-luvulta tuonne -80-luvun loppupuolelle asti, luulisin että päivittäin, niin kauan, kun virkkuukoukku kädessä pysyi. Maaseudulla oli tapana olla mahdollisimman omavarainen, ns ”kätevä emäntä-tyyppinen”, se oli kunnia-asia.

Mummin tapana oli tekojen kautta osoittaa rakkautta. Pohjanmaalla ei juuri tunteita näytetty, mutta sitäkin enemmän hellittiin hyvällä ruoalla ja käytännön arkisilla teoilla. Minulle on jäänyt erittäin lämpimät muistot isovanhemmistani, he olivat kovin rakkaita ja tärkeitä minulle. Mummini nukkui pois 1990 luvun alussa.

Mira

Virkkaamisella ja käsitöillä on aina ollut iso merkitys. Se on auttanut minua omalla polullani mielenterveysongelmien kanssa. Jos mikään muu elämässä ei tunnu miltään, on aina projekti johon upota. vaikka mieli olisikin kuinka maassa, pystyn silti luomaan jotain näinkin käytännöllistä ja kaunista.

8. Työryhmä

Tapahduman konsepti, käsikirjoitus ja fasilitointi: Aliisa Talja ja Samuli Laine

Valo- ja tilasuunnittelu: Aliisa Talja ja Samuli Laine

Äänisuunnittelu: Tatu Vanhatalo

Tekninen tuotanto: Tatu Vanhatalo

Taideteokset: Sannu Vaarala

Graafinen suunnittelu: Samuli Laine

Tuotanto: WAUHAUS & Vuotalo & ANTI Festival & City of Oulu & Valve

Sponsorointi: Tyynelän tila:

Ruiskasvit, siemenet, jyvät ja jauhot ovat peräisin regeneratiivista maataloutta harjoittavalta Tyynelän maatilalta, Joutsenosta

Työskentelyä ovat tukeneet: Taiteen edistämiskeskus, Koneen Säätiö ja Otto A. Malmin lahjoitusrahasto

KONEEN SÄÄTIÖ
KONE FOUNDATION

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Huolenpidon piirit on tehnyt aiemmin yhteistyötä seuraavien henkilöiden kanssa: Tero Mustonen dosentti ja Lumimuutos

osuuskunnan puheenjohtaja / Inna Perheentupa, tutkijatohtori (sosiologia,

Turun yliopisto) / Lina van Aerschot, tutkijatohtori (Hyvinvointitieteet,

Tampereen yliopisto) / Saana Hokkanen, väitöskirjatutkija, (Globaali

kehitystutkimus, Kestävyystieteen instituutti) / Susann Rännäri,

Luomuliiton toiminnanjohtaja / Marke Koskelin, psykologi, työnohjaaja

ja kansalaisjärjestö aktivisti / Arja Aryatara, dharmia opettaja / Arlene

Tucker, taiteilija, moninaisuusagentti, kasvattaja / Tiina Vaittinen (YTT),

Yliopistotutkija, (Johtamisen ja talouden tiedekunta, Tampereen yliopisto)

/ Aino Talja, varhaiskasvatuksen opettaja / Kazu Haga, East Point Peace

Academyn perustaja, nonviolence and restorative justice -kouluttaja /

Galina Kallio, tutkijatohtori (Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti) /

Kimmo Englund, puutarhuri / Stina Aletta Aikio, väitöskirjatutkija (Lapin

Yliopisto), taiteilija ja aktivisti / haus de pnojekt (Anni Haunia & Rita

Vaali), taide kollektiivi / <<Maan>> Puolustusvoimat (Aino Johansson and

Meri Hietala) artist duo / Leena Reittu, Taiteilija